

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA) SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA, VIHREÄN VEDYN TUOTANTOLAITOS, HARJAVALTA

HANKE

Vihreän vedyn tuotantolaitoksen rakentaminen, Harjavalta

HANKKEESTA VASTAAVA

P2X Solutions Oy
Itälahdenkatu 18 A
00210 Helsinki
y-tunnus 3155276-4

ASIAN VIREILLETULO

P2X Solutions Oy on 13.10.2021 pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta ratkaisua siitä, tuleeeko Harjavaltaan suunnitellun vihreän vedyn tuotantohankkeeseen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA).

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

P2X Solutions Oy:n vihreän vedyn tuotantohankkeeseen Harjavallassa ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeesta on saatu YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta. Hankevastaava on täydentänyt hanketta koskevia tietoja antamassaan vastineessa 18.11.2021.

Hankkeen kuvaus

P2X Solutions Oy suunnittelee vihreän vedyn tuotantolaitoksen rakentamista Harjavaltaan, suurteollisuuspuiston välittömään läheisyyteen. Laitoksessa tuotetaan veden elektrolyysiin perustuvalla prosessilla uusiutuvan energian avulla vihreää vetyä, happea, lämpöä sekä synteettistä metaania vedystä erillisessä metanointiyksikössä. Osa valmistettavasta vihreästä vedystä ja hapesta on tarkoitus toimittaa Harjavallan suurteollisuuspuistoon maanalaista putkistoa pitkin. Prosessissa syntyvä lämpö siirretään kaukolämpöverkkoon.

Suunniteltu vihreän vedyn tuotantomäärä on noin 4 000 Nm³/h (5 – 10 t/vrk), hapen tuotantomäärä on noin 2 000 Nm³/h ja metaanin tuotantomäärä 300 Nm³/h. Prosessiin tarvittavan veden (n. 4,6 t/h) hankevastaava ostaa paikalliselta teollisen prosessiveden toimittajalta, hankealueen vieressä sijaitsevan Harjavallan suurteollisuuspuiston alueelta. Toimittajan vedenottoluvassa on riittävästi kapasiteettia vedenottoon Kokemäenjoesta.

Laitoksella käsiteltävien vaarallisten aineiden määrien suhdelukulaskennan perusteella toiminta on laajamittaista (toimintaperiaateasiakirja-laitos) ja edellyttää Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) luvan. Laitoksen ja suurteollisuuspuiston välille rakennettavalle putkistolle tarvitaan mm. jakeluputkiston rakentamislupa sekä maantien- ja rautatien alituslupa.

Laitoksen rakennustyöt on tarkoitus aloittaa vuonna 2022 ja tuotanto käynnistää vuoden 2024 aikana.

Laitoksen tuotantomäärät ovat:

	Vety (t/a)	Happi (t/a)	Synteettinen metaani (t/a)	Lämpö (GWh/a)
Min.	1 600	12 200	920	40
Norm.	2 800	22 000	1 650	70
Max.	3 150	24 500	1850	80

Alustavien suunnittelutietojen perusteella prosessikuvaus on seuraava:

Elektrolyysikennossa vesi hajotetaan energian avulla vihreäksi vedyksi. Elektrolyysin sivutuotteena syntyy lisäksi lämpöä ja happea. Prosessiin syötetään puhdistettua vettä noin 50 – 110 m³/vrk. Emäksisenä aineena prosessissa käytetään 30 % kaliumhydroksidiliuosta (lipeä). Elektrolyysissä syntyvät tuotekaasut syötetään kaasun/nesteen erottimiin, joissa lipeä otetaan talteen ja palautetaan prosessiin. Erotuksen jälkeen vetykaasu johdetaan pesurille, jossa kaasu jäähtyy. Lopuksi happi poistetaan halutun puhtausasteen aikaansaamiseksi. Vetyvirta kuivataan ja kuivauksen jälkeen vety johdetaan puskurisäiliöön (n. 100 m³/250 kg) kautta jakeluverkkoon. Osa vedystä täytetään kuljetuskontteihin toimitettavaksi teollisuuden sekä liikenteen loppukäyttäjille.

Osa tuotetusta vedystä (max. 30 %) voidaan metynoida vetylaitoksen yhteyteen mahdollisesti rakennettavassa metanointiyksikössä, jossa vedystä ja hiilidioksidista muodostuu synteettistä metaania. Metaani nesteytetään ja nesteytetty kaasu (LNG) kuljetetaan varastosäiliöstä (n. 80 m³) asiakkaille rekkakuljetuksina. Elektrolyysissä syntyvä happi johdetaan pesuriin ja kuivauksen jälkeen jakeluverkkoon.

Metanointiprosessia varten tarvittavan hiilidioksidin hankinta voidaan toteuttaa kahdella vaihtoehdoisella tavalla. Tarvittava hiilidioksidi saadaan ensisijaisesti biokaasusta, joka hankitaan laitokselle biokaasun tuotantolaitokselta noin kahden

kilometrin etäisyydeltä putkea pitkin. Vaihtoehtoisesti hiilidioksidi voidaan hankkia alueella toimivan teollisen toimittajan lämpölaitokselta. Poikkeuksellisesti, esimerkiksi huollon jälkeisen käynnistyksen yhteydessä syntyvä kaasu, joka ei täytä laatuvaatimuksia, poltetaan suljetussa varasoihdussa. Metanointiprosessissa syntyvä vesi (5 – 15 m³/vrk) on laadultaan sellaista, että se voidaan johtaa kunnallisen jätevesiviemäriin.

Prosessia jäähdytetään vedellä, jäähdytysvedestä talteen saatava lämpöteho on noin 10 MW. Lämpö kerätään lämpöpumppuja hyödyntäen talteen ja siirretään kaukolämpöverkkoon.

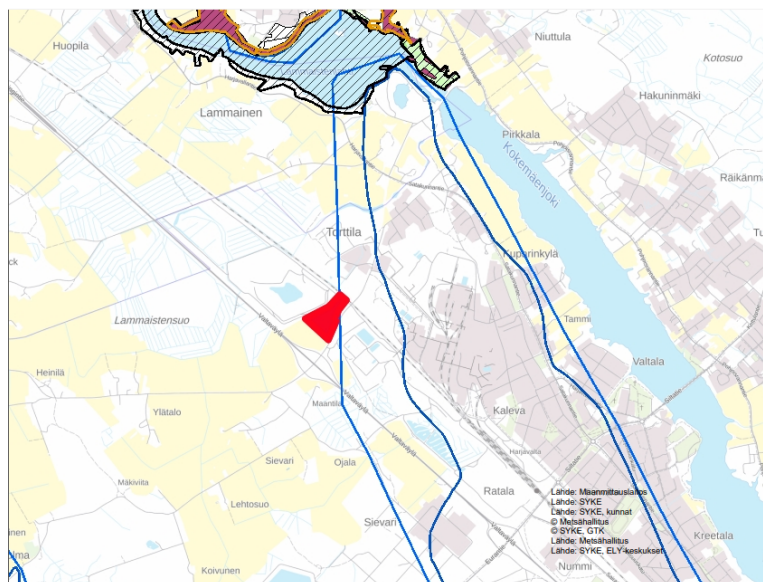
Laitoksella ei varastoida raaka-aineita.

Laitoksen varastointikapasiteetti on:

Vety	Happi	Synteettinen metaani	Kaliumhydroksidi
4,5 t	3,5 t	40 t	100 t

Hankkeen ympäristö

Laitoksen suunniteltu sijaintipaikka on noin kahden kilometrin etäisyydellä Harjavallan keskustasta, suurteollisuuspuiston länsipuolella kiinteistöllä 79-204-8-4. Hankealueen sijainti on esitetty alla olevassa karttakuvassa.

Kuva 1. Laitoksen suunniteltu sijainti punaisella, pohjavesialueen rajaus sinisellä ja luonnonsuojelualue viistoviiva-alueena.

Laitokselta lähtevät putkistot Harjavallan suurteollisuusalueelle on tarkoitus sijoittaa putkikaivantoon ja olemassa oleville putkisilloille teollisuusalueella. Putket alittavat Torttilantien sekä junaradan.

Tontin luoteisosa rajautuu käytössä olevaan alueeseen, jossa on suuri allasrakennelma. Kaakkoispuolella tontti rajautuu Torttilantiehen ja lounaispuolella on

peltoaluetta. Koillisosassa tontti rajautuu rautatiehen, jonka toisella puolella on suurteollisuuspuiston aluetta. Helsinki-Pori valtatie (Vt2) kulkee hankealueen välittömässä läheisyydessä länsipuolella.

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä koillissuunnassa. Lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä koillissuunnassa on asuinalueita. Noin 600 metrin etäisyydellä lounaissuunnassa on muutama asuinrakennus.

Laitosalueen lähin vesistö on Kokemäenjoki, joka virtaa laitosalueen itäpuolella noin kahden kilometrin etäisyydellä. Hankealueen koilliskulma sijaitsee Järilänvuoren I-luokan pohjavesialueella (tunnus 0207951), mutta ei kuitenkaan varsinaisella muodostumisalueella.

Laitosalueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse Natura- tai luonnonsuojelualueita. Lähin Natura 2000 -alue Pirilänkoski (FII0200045) sijaitsee Lammaistenlahdessa suunnittelualueesta noin kaksi kilometriä pohjoiseen. Alueella ei ole tiedossa olevia luontokohteita tai uhanalaisten kasvi- ja eliölaajien esiintymisympäristöjä.

Nykyisessä voimassa olevassa asemakaavassa korttelialue on osoitettu teollisuudessa syntyvien prosessikuonien varastointia palvelevaksi korttelialueeksi (TM-5). Alueelle on käynnistetty asemakaavan muutos, joka on luonnosvaiheessa ja jossa alueelle suunnitellaan T/kem -merkintää, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoitavan laitoksen. Kaavaluonnos on tullut nähtäville 7.10.2021 ja kaava on tavoitteena saada hyväksytyksi alkuvuodesta 2022.

Hankkeen ympäristövaikutukset ja niiden rajoittaminen

Hankkeesta vastaavan mukaan suunnitellun laitoksen ympäristövaikutukset ovat vähäisiä. Vetylaitoksen on tarkoitus tuottaa vihreää vetyä teollisuuden ja liikenteen käyttöön. Laitos käyttää kiertotalousratkaisuja ja hyödyntää laitoksen sivuvirrat, eli lämmön ja hapen. Laitos voi myös tuottaa vihreästä vedystä synteettistä metaania teollisen toimijan hiilidioksidipäästöjä hyödyntämällä. Laitos tulee myös toimittamaan lämpöenergiaa kaukolämpöverkkoon toimiessaan. Hankkeella on siten merkittäviä positiivisia ilmasto- ja ympäristövaikutuksia. Hanke on myös yhdenmukainen kansallisten, eurooppalaisten ja kansainvälisten ilmasto- ja ympäristötavoitteiden kanssa.

Maankäyttö

Hankealue varataan ja rakennetaan teolliseen käyttöön. Hankealueen läheisyydessä on jo nykyisellään runsaasti teollista toimintaa. Maanalaisten jakeluputkistojen osalta huomioidaan tarvittavat varoetäisyydet ja putkistojen sijainnit merkitään turvallisuuden varmistamiseksi.

Päästöt ilmaan ja mahdolliset hajuhaitat

Hankeselvityksen mukaan elektrolyysiprosessissa ei synny päästöjä. Prosessin lopputuotteina syntyy vetyä, happea ja lämpöä. Nämä kaikki hyödynnetään kiertotalousperiaatteiden mukaisesti.

Laitokselle metanointiprosessia varten mahdollisesti toimitettava biokaasu ei sisällä merkittäviä määriä epäpuhtauksia.

Laitokselta ei johdeta päästöjä ilmaan. Metanointiyksikön mahdollisissa tilapäisissä häiriötilanteissa metaania poltetaan varasoihdussa.

Laitoksella valmistettavan vihreän vedyn ja synteettisen metaanin avulla vähennetään liikenteen ja teollisuuden loppukäyttäjien kasvihuonekaasupäästöjä. Näin ollen laitoksen tuottama vety vähentää alueen teollisuustoimijoiden hiilidioksidipäästöjä ja tukee ilmasto- ja ympäristötavoitteita.

Kemikaalien varastoinnista tai käsittelystä ei vetylaitoksen osalta synny hajuhaittoja, koska prosessi on suljettu. Mahdollisessa metanointiprosessin häiriötilanteessa metaani poltetaan soihdussa, jolloin hajuhaittaa ei synny.

Vesien johtaminen

Käytettävä prosessivesi kuluu prosessissa. Kaasun kuivaimissa syntyvä lauhdevesi on puhdasta ja se kiertää prosessissa. Metanointiprosessista poistettava vesi, n. 5 – 15 m³/vrk, johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin. Prosessin jäähdytysvesi kiertää prosessissa suljetussa kierrossa.

Toiminnassa syntyvät saniteettijätevedet sekä laitteistojen pesuvedet johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin.

Laitosalueella liikennettä ei sijoitu pohjavesialueelle. Myös sähkökeskus on pohjavesialueen ulkopuolella.

Tontin eteläreunalla sijaitsee pelto ja lounas-länsireunalla sijaitsee kapea maisemapuustovyöhyke. Tontilta kertyvät hulevedet johdetaan pääasiallisesti näihin suuntiin. Maanpinnan muotoiluilla johdetaan hulevedet poispäin pohjaveden muodostumisalueen suunnasta. Asfaltoidut liikennealueet varustetaan erotuskaivoilla. Alueella tapahtuvan liikennöinnin likaamista hulevesistä hiekka/liete suodattuu ennen veden johtamista maahan. Mahdollisen talvikunnossapidon ja hiekoituksen aiheuttamaa likaantumista pienennetään esimerkiksi käyttämällä rajoitetusti hiekotushiekkaa ja pesemällä/harjaamalla se keväisin pois.

Hulevesien hallinta yleisellä tehdasalueella portilla ja kulkualueilla, sekä kattovesien ja vastaavien suhteen, jossa ei ole vaaraa kontaminaatiosta, hoidetaan pihan sekä hulevesiviemäreiden kaadolla kohti tontin eteläreunaa, eli poispäin pohjavesien muodostumisalueen suunnasta. Pintavesien viemäroinnit toteutetaan erotuskaivoin, jolloin asfalttialueen pintavesiin mahdollisesti sekoittuneet, liikenteen tuomat ainekset jäävät säiliöihin ennen vesien johtamista maahan.

Jätteet

Laitoksen prosessissa ei muodostu jätteitä.

Katalyyttisen elektrolyysin tapauksessa elektrolyytti (lipeä) vaihdetaan noin viiden vuoden välein. Käytetty liuos siirretään säiliöön, josta se kuljetetaan käsiteltäväksi laitoksen ulkopuolella.

Melu

Tuotantoprosessin merkittävimmät melulähteet, kompressorit sijaitsevat sisätiloissa, eivätkä ne aiheuta merkittävää melua ympäristöön. Pumpuista ja puhaltimista aiheutuu teollisuuslaitokselle tavanomaista melua. Yksittäisen ulkona sijaitsevan laitteen lähtömelutaso on maksimissaan 75 dB. Nykyisellään hankealueen ympäristössä aiheutuu melua mm. läheisen valtatie liikenteestä. Laitoksen melu ei aiheuta valtioneuvoston päätöksessä esitettyjen melun ohjearvojen ylityksiä lähimmillä asuinkohteilla. Lähin asemakaavan merkitty virkistysalue sijaitsee suurteollisuuspuiston pohjoispuolella asutuksen lähistöllä, yli puolen kilometrin päässä laitoksesta. Hankealueen ja lähimmän virkistysalueen väliin jää muuta, jo olemassa olevaa teollisuutta. Harjavallan kaupungilta saadun tiedon mukaan varsinaisesti virkistyskäytössä olevat alueet sijaitsevat tätä kauempana.

Liikenne

Laitokselle suuntautuvan liikenteen määrä on suhteellisen vähäistä. Vedyn siirtokontteja haetaan laitokselta täysperävaunuyhdistelmällä noin neljä kertaa päivässä seitsemänä päivänä viikossa. LNG puoliperävaunu noutaa LNG:tä noin kahdesta viiteen kertaa kuukaudessa.

Laitosta rakennettaessa työmaaliikenne lisää liikennemääriä hetkellisesti. Rakentamisen kestoksi on arvioitu syksy 2022 – kesä 2024.

Ympäristöriskit

Kemikaalien ominaisuudet otetaan huomioon laitoksen suunnittelussa. Vety ei ole myrkyllistä eikä mahdollinen päästö pilaa pohjavettä tai ilmaa. Metaanin mahdollinen vuoto ulkoilmaan haihtuu nopeasti. Vahva kaliumhydroksidiliuos ei imeydy helposti maaperään ja sen haitallisuus perustuu sen voimakkaaseen emäksisyyteen, se on haitallista vesielioille. Kaliumhydroksidiliuoksen käsittely ja varastointi tapahtuu allastetulla alueella.

Vedyn ja metaanin puskurivarastojen sekä mahdollisen KOH-säiliön lisäksi laitoksella ei varastoida merkittäviä määriä kemikaaleja. Laitoksen rakenteet, säiliöt ja laitteistot rakennetaan standardien ja vaatimusten mukaiseksi. Vedyn ja metaanin puskurisäiliöiden sijoituksessa huomioidaan riittävät etäisyydet. Häiriötilanteessa mahdollisten kaasuvuotojen tunnistamiseksi laitokselle asennetaan kaasuntunnistimet. Kaasuputkistoissa on ylipaineelta suojaavat varoventtiilit ja rakenteilla ja toimintojen sijoittelulla voidaan varautua esimerkiksi mahdollisen räjähdyksessä syntyvän paineen suuntaamiseen siten, että räjähdysten vaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Laitos on ympärivuorokautisessa kaukovalvonnassa.

Laitoksella mm. kaasuihin ja kemikaaleihin liittyvät riskit tunnistetaan suunnittelun yhteydessä tehtävissä riskien arvioinneissa ja niihin varaudutaan siten, että

onnettomuustilanteessakaan ei pääse aiheuttamaan merkittävää haittaa laitosalueen ulkopuolella.

Luonnonympäristö

Suunnittelualueella ja lähiympäristössä ei ole luonnonsuojelualueita. Lähin Natura 2000 -alue Pirilänkoski sijaitsee Lammaistenlahdessa suunnittelualueesta noin kaksi kilometriä pohjoiseen. Alueella ei ole tiedossa olevia luontokohteita tai uhanalaisten kasvi- ja eliölajien esiintymisympäristöjä. Hankkeella ei ole vaikutuksia luonnonsuojelualueisiin eikä myöskään Natura 2000 -alueisiin.

Kulttuuriympäristö ja maisema

Alueella ei sijaitse tiedossa olevia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Suunnittelualueella ei myöskään sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RJY), eikä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Suunnittelualueesta pohjoiseen noin reilun kilometrin päässä sijaitsee Lammaistenlahden kulttuurimaisema.

Laitos sijoitetaan olemassa olevan teollisuusalueen välittömään läheisyyteen. Tontilla kasvaa tällä hetkellä hoitamaton maisemointitarkoituksessa istutettua metsää. Laitoksen sijoittuminen ei siten aiheuta olennaista muutosta alueen maisemaan.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi 19.10.2021 lausunnot YVA-menettelyn soveltamisesta hankkeeseen Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Satakunnan liitolta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes) ja Satakunnan pelastusviranomaiselta sekä 5.11.2021 Kainuun ELY-keskuksen patoturvallisuusviranomaiselta.

Harjavallan kaupungin kaupunkikehityksen lautakunta toteaa 3.11.2021 antamassaan lausunnossaan seuraavaa: *Lautakunta on asettanut nähtäville Vetytehtaan kaavamuutoksen luonnoksen, jossa uusi kaavamääräys on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoitavan laitoksen (T/Kem). Tämän kaavamuutoksen tultua voimaan hanke on asemakaavan mukainen.*

Hanke sijaitsee teollisuusalueen sisällä, valmiin kadun (Torttilantie) vieressä ja etäisyyttä asutukseen on 600 metriä, joten yhdyskuntarakenteellisesti hanke soveltuu hyvin suunnittelulle paikalle.

Lautakunta katsoo, ettei P2X Solutions Oy:n hankkeeseen ole tarpeen soveltaa YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. YVA-tarveharkintapyynnössä esitetyn perusteella voidaan todeta, että hanke ei todennäköisesti aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan YVA-laissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Kyseessä oleva hanke edellyttää joka tapauksessa ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupamenettelyä, jossa hankkeen ympäristövaikutukset sekä niiden rajoittaminen pystytään käsittelemään riittävällä tarkkuudella ja laajuudella. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haitallisten ympäristövaikutusten syntymistä pystytään ehkäisemään ja lieventämään lupamääräyksillä.

Satakuntaliitto toteaa 4.11.2021 antamassaan lausunnossaan seuraavaa: *Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarvetta arvioitaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota YVA-lain liitteen 2 mukaisesti hankkeen ominaisuuksiin koskien mm. hankkeen kokoa ja suunnitelmaa sekä yhteisvaikutuksiin muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa. Hankkeen vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä tarkasteltaessa on otettava huomioon erityisesti nykyinen ja hyväksytyjen kaavojen mukainen maankäyttö ja vaikutusten luonnetta arvioitaessa on otettava huomioon vaikutusten suuruus ja alueellinen laajuus, vaikutusten yleinen luonne, rajat ylittävä vaikutus, vaikutusten voimakkuus ja monitahoisuus, vaikutusten todennäköisyys, vaikutusten odotettu alkamisaika, kesto, toistumistiheys ja palautuvuus, yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden vaikutusten kanssa sekä mahdollisuus vähentää vaikutuksia tehokkaasti.*

Kun suunniteltua vihreän vedyn tuotantohanketta arvioidaan kokonaisuutena käytettävissä olevan aineiston perusteella ja otetaan huomioon sen ominaisuudet sekä hankkeen sijaintialuetta ja alueen ympäristöä koskevat kaavamerkinnot Satakunnan maakuntakaavassa, Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 ja Harjavallan Keskustan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, ei hankkeen toteuttaminen todennäköisesti aiheuta Satakuntaliiton käsityksen mukaan laajuudeltaan ja laadultaan sellaisia YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, että hankkeessa olisi tarve toteuttaa YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely. Lausunnon liitteenä on Satakunnan maakuntakaavojen yhdistelmäkartta, josta ilmenee hankealueen sijoittumisaluetta ja sen ympäristöä koskevat maakuntakaavatasoiset kaavamerkinnot.

Satakuntaliitto käsityksen mukaan hankkeen ympäristövaikutuksia ja mahdollisia riskejä on mahdollista tarkastella ja arvioida osana käynnissä olevaa vetytehtaan asemakaavan muutosprosessia maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla ja hanketta koskevissa lupaprosesseissa.

Satakuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että vetytehtaan asemakaavaprosessin yhteydessä on kuitenkin tarkasteltava ja arvioitava hankkeen ja vireillä olevan asemakaavan muutoksen suhdetta ja vaikutuksia oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, Satakunnan maakuntakaavaan ja Satakunnan vaihemaakuntakaavaan 2. Satakunnan maakuntakaava, Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa 9.11.2021 antamassaan lausunnossaan seuraavaa: *Saadun aineiston ja muiden laitoksesta saatujen tietojen perusteella Tukes*

ei näe, että laitoksen tai sen toiminnan negatiiviset ympäristövaikutukset olisivat sen tavoitteen ja sijainnin perusteella merkittäviä ja pitkäaikaisia.

Satakunnan pelastuslaitos toteaa 9.11.2021 antamassaan lausunnossaan, *ettei se ota kantaa YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn tarpeeseen vihreän vedyn tuotantolaitoshankkeessa (P2X Solutions Oy).*

Kainuun ELY-keskus toteaa 18.11.2021 antamassaan lausunnossaan seuraavaa: *Patoturvallisuuslain säännökset on otettava lain 3 § 6 momentin mukaan huomioon mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaista padon käyttöä koskevaa viranomaispäätöstä tehtäessä. Patoturvallisuusviranomaisen näkemyksen mukaan vetytehtaan asemankaavan muutoshankkeessa maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt kaavojen sisältövaatimukset määrittävät riittävästi, miten olemassa oleva pato otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa. Patoturvallisuusviranomaisen ei tunnista sellaisia YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia taikka sellaisia vaikutuksia ja riskejä patoturvallisuuteen, mitä ei otettaisi huomioon vetytehtaan asemakaavan muutosprosessissa.*

Vahingonvaaraselvityksen päivittäminen on hankkeen edetessä tärkeä päivittää vastaamaan nykytilannetta. Vahingonvaaraselvityksen päivittäminen voidaan määrätä patoturvallisuuslain 20 §:n mukaisesti, kun patoa ympäröivän alueen maankäytössä tapahtuu/on tapahtunut muutoksia.

Tuotantolaitoksen hankealueelle on tehty pohjatutkimus, josta laaditussa lausunnossa (Ramboll Finland oy, Vetylaitos, Harjavalta, Bolidenin läjitysalueen patoturvallisuuden huomioon ottaminen, 07.10.2021) arvioidaan, minkälaisia mahdollisia rajoituksia ja vaikutuksia Bolidenin läjitysalueen pato asettaa vetylaitoksen rakennusalueen pohjarakentamiselle. Pohjarakentaminen voi vaikuttaa läjitysalueen padon stabiliteettiin ja lausunnossa esitetyt asiat, tulee ottaa huomioon rakentamisen aikana. Vetytehtaan rakentamisen aikana onkin huolehdittava, että patoa tarkkaillaan tehostetusti.

Hankeesta vastaavan kuuleminen

ELY-keskus pyysi 10.11.2021 ja 19.11.2021 hankevastaavalta vastinetta saatujen lausuntojen johdosta.

Hankevastaavan 18.11.2021 toimittamassa vastineessa on täydennetty hankeesitystä hulevesien hallintamenetelmillä ja kemikaalien hajuhaitta-arviolla. Hankkeesta vastaavan näkemyksen mukaan hankkeesta ei arvioida aiheutuvan hajuhaittoja ympäristöön. Toiminnanharjoittaja tukee lausunnoissa esitettyjä näkemyksiä, joiden mukaan hanke ei edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankevastaava toteaa 24.11.2021 Kainuun ELY-keskuksen antamasta lausunnosta seuraavaa: *Kainuun ELY-keskuksen lausunnossa mainittuun vahingonvaaraselvityksen ja sen päivitykseen liittyen, toiminnanharjoittaja toteaa selkeyden vuoksi, että vahingonvaaraselvitys tullaan päivittämään ennen töiden*

aloittamista tontilla, ja lausunnossa mainittuja pohjarakentamisen vaikutuksia töiden aikana, tullaan seuraamaan rakennusaikana suunnitelmien mukaisesti. Toiminnanharjoittaja tukee lausuntoliitteessä esitettyä näkemystä, jonka mukaan hanke ei edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hankkeet, joihin arviointimenettelyä sovelletaan aina, on määritelty YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa. Nyt kyseessä oleva hanke ei kuulu YVA-lain liitteen 1 tarkoitamiin hankkeisiin. Lähimmät liitteessä vastaavat hankkeet ovat 6 c) *Kemianteollisuuden integroidut tuotantolaitokset, joissa valmistetaan teollisessa mittakaavassa aineita kemiallisilla muuntoprosesseilla* ja 8 c) *öljyn, petrokemian tuotteiden tai kemiallisten tuotteiden varastot, joissa näiden aineiden varastosäiliöiden tilavuus on vähintään 50 000 kuutiometriä*. YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa kemiallisella muuntoprosessilla tarkoitetaan YVA-direktiivin määritelmän mukaisesti prosessia, jossa tapahtuu yksi tai useampi kemiallinen reaktio ja integroidulla tuotantolaitoksella laitosta, jossa on useita yksiköitä yhdessä toiminnallisesti toisiinsa liitettyinä. P2X Solutions Oy:n hanke ei ole kuitenkaan YVA-lain liitteen 1 kohdassa 6c mainittu kemianteollisuuden integroitu tuotantolaitos jossa valmistetaan aineita kemiallisilla muuntoprosesseilla ja johon tulisi soveltaa YVA-menettelyä suoraan hankeluettelon perusteella.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelohankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti ja sijaintipaikan ympäristön sietokyky sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen 2 §:ssä. (YVA-laki 3 §)

Päätös on tehty hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen ja ELY-keskuksen käytössä olevien hankkeen todennäköistä vaikutusalueita koskevien paikkatietoaineistojen sekä hankkeesta vastaavan toimittamien lisätietojen perusteella. Hankkeesta vastaavan on YVA-lain 12 §:n mukaan toimitettava ELY-keskukselle tarvittavat tiedot päätöksenteon perusteeksi. ELY-keskuksen on hallintolain (343/2013) 31 §:n mukaan huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

Sijainti

Hankekiinteistön ympärillä on teollisuustoimintaa ja metsä- ja peltoalueita. Maiseman kannalta tuotantolaitos ei muuta nykytilannetta oleellisesti. Hankealueen lähellä ei ole asutusta eikä läheisyydessä ole vesistöjä tai erityisiä luonto-, maisema- tai kulttuuriarvoja.

Hanketta suunnitellaan Harjavallan asemakaava-alueelle korttelin 8 tontille 4. Tonttia koskeva asemakaavamerkintä on TM-5, Teollisuudessa syntyvien prosessikuonien varastointia palveleva korttelialue. Hanketta varten on vireillä asemakaavan muutos. Asemakaavan muutosluonnos on nähtävillä 7.10.-5.11.2021. ELY-keskus antoi lausunnon asemakaavan muutosluonnoksesta 24.11.2021.

Kaavaluonnoksessa (päivätty 17.9.2021) vihreän vedyn tuotantolaitosta varten suunniteltu alue on varattu kaavamerkinnällä T/kem-1, Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen.

Hankkeen aluetta koskee ja laadittavaa asemakaavan muutosta ohjaa Keskustajaman osayleiskaava (KV 25.10.2004 ja KHO 29.3.2007). Yleiskaavassa hankkeen alueelle on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten aluetta (T) sekä suojametsäaluetta, joka on tarkoitettu tonttiin kuuluvaksi osaksi (EV/sv). Hankkeen alueelle on osoitettu myös alueen osa, jolla saa käsitellä, varastoida ja sijoittaa teollisuuden jätteitä (ej). Lisäksi osayleiskaavassa alueelle on osoitettu mm. tärkeän pohjavesialueen raja (pv).

Satakunnan maakuntakaavassa hanke sijoittuu teollisuus- ja varastotoimintojen alueelle T2, jolla merkinnällä osoitetaan Harjavallan suurteollisuuspuiston teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa ja varastoida teollisuusprosesseissa syntyviä kiinteitä sivutuotteita sekä näiden käsittelyyn ja varastointiin liittyviä laitteita ja laitoksia. Aluetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää siihen, että toiminnasta aiheutuvat ympäristöhäiriöt viereisille alueille ja asutukselle estetään.

Suunnittelualue kuuluu vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen suojavyöhykkeeseen (konsultointivyöhyke) sv1. Suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa on otettava huomioon alueella sijaitsevista laitoksista tai kuljetuksesta ympäristölle ja alueelle sijoittuville toiminnoille mahdollisesti aiheutuvat riskit. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suojavyöhykkeelle tulee palon ja pelastusviranomaiselle sekä tarvittaessa Turvatekniikan keskukselle (TUKES) varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Hankkeelle suunnitellun alueen koillisosa sijoittuu pohjavesialueelle (pv), jolla merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät ja siihen soveltuvat pohjavesialueet. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen. Alue rajoittuu pääraataan (pr).

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 hankealue sijoittuu aurinkoenergian tuotannon kehittämisen kohdealueelle (au), jolla merkinnällä osoitetaan merkittävät aurinkoenergian tuotantoon soveltuvat kohdealueet. Suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota laajamittaisen aurinkoenergiatuotannon kehittämiseen ja ajoittamiseen suhteessa alueen muuhun maankäyttöön. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden

yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen.

Hankealuetta koskevissa kaavoissa ei ole T/kem -merkintöjä. Alueelle on käynnistetty asemakaavan muutos, joka on luonnosvaiheessa ja jossa alueelle suunnitellaan T/kem -merkintää. Hankealue sijoittuu osaksi pohjavesialueelle ja rajoittuu pääraataan koillisessa. Lounaan puolella myös valtatie (VT 2) on melko lähellä. Harjavallan suurteollisuusalueen laitokset sijaitsevat lähistöllä ja ympäristössä on jatkuvasti vireillä erilaisia hankkeita, jolloin hankkeiden yhteisvaikutusten selvittäminen on tärkeää.

Ominaisuudet ja vaikutusten luonne

Uusiutuvaan energiaan perustuvasta elektrolyysistä ei synny merkittävästi saasteita, jätteitä tai kasvihuonekaasupäästöjä. Jos elektrolyysi perustuu esimerkiksi tuulisähköön, ja vedystä tuotetaan esimerkiksi metaania tai metanolia, syntyneillä tuotteilla on hiilikädenjälki, joka siis pienentää toisen yrityksen tai toimialan hiilijalanjälkeä. Jos P2X- tuotteita hyödynnetään kuljetussektorilla, tai erityisesti jos ”vihreällä” vedyllä korvataan höyryreformitekniikalla tuotettua vetyä, saavutetaan suuria kasvihuonekaasupäästövähennyksiä ja vähennetään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Vetyä voidaan hyödyntää esimerkiksi teräs- tai kemianteollisuudessa. Vedyllä on myös potentiaalia sekä raaka-aineena, polttoaineena että energiavarastona.

Hankkeen esittelyssä ei olla otettu kantaa vedyn räjähdysvaarallisuuteen. Jotta hankkeen vaaraominaisuudet voidaan arvioida, ne tulisi arvioida mm. maankäytössä kaavoituksen keinoin sekä lupamenettelyissä. Esimerkiksi vetysäiliöiden asianmukainen vallittaminen tai muu vastaava kaavamääräys laskisi laitoksen vaaraominaisuutta merkittävästi.

Koska vedyn valmistaminen on energiaintensiivistä, hiilineutraali valmistaminen edellyttää merkittäviä määriä edullista uusiutuvaa sähköä. Kiertotalouden näkökulmasta olennaista olisi siis varmistaa, että vetyä tuotetaan uusiutuvalla energialla ja hyödynnetään ensisijaisesti fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan vedyn sijaan teollisuuden käyttökohteissa.

Suunnitellusta hankkeesta saattaa aiheutua yhteisvaikutuksia lähialueen teollisuustoiminnan kanssa (esim. liikennevaikutukset). Ennalta arvioiden yhteisvaikutukset eivät kuitenkaan kasva tai muutu nykyisestä merkittävästi. Toimintojen luonne huomioon ottaen merkittäviä yhteisvaikutuksia ei todennäköisesti aiheudu.

Kaavahankkeeseen liittyen kiinteistöllä on tehty maaperän pilaantuneisuusselvitys kesällä 2021. Pilaantuneisuusselvitys on toimitettu ELY-keskukselle aluetta koskevan YVA-tarveharkinnan yhteydessä. ELY-keskus on lisännyt kiinteistöä koskevat tiedot Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) maaperän pilaantuneisuusselvityksen tietojen perusteella.

Pilaantuneisuusselvityksen mukaan alueen maaperässä todettiin ylempään ohjearvon ylityksiä. Selvityksen yhteydessä tehdyn riskitarkastelun mukaan alueen maaperässä todettuja haitta-aineita ei kunnostuksen toteutuksen jälkeen kulkeudu pinta- eikä pohjaveteen. Kunnostustavoitteeksi esitetään ylempää ohjearvotasoa. ELY-keskus toteaa, että pilaantuneisuusselvityksen yhteydessä laadittu riskinarvio on suuripiirteinen, eikä siinä ole kaikilta osin huomioitu Valtioneuvoston asetuksen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) 2 §:n kohdissa 1-6 esitettyjä asioita. Pilaantuneisuusselvityksen ja riskinarvion perusteella ko. kiinteistön maaperä on kuitenkin pilaantunut ja kiinteistöllä on maaperän puhdistustarve. Pilaantuneisuusselvityksen perusteella kiinteistöllä on tarkoitus tehdä maaperän puhdistustöitä, mutta puhdistustyön aikataulua ei ole esitetty. ELY-keskus suosittelee, että maaperän puhdistaminen tehdään ennen kaavan hyväksymistä. Mikäli näin ei tehdä, tulee kaavamääräyksiin lisätä velvoite puhdistaa maaperä ennen rakentamis- ja kaivutöiden aloittamista. Maaperän puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä ilmoitus ELY-keskukselle.

Normaalitoiminta ei aiheuta päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Ympäristövahinkoriskejä tulee vähentää muun muassa hankealueen pihojen asfaltoinnilla ja hulevesien johtamisella pois päin pohjavesialueen suunnasta sekä estämällä riittävin teknisin rakentein ja toiminnallisoin suojauksin nestemäisten kemikaalien ja muiden pohjavedelle haitallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen pohjavesialueita koskevien suojausperiaatteiden mukaisesti.

Laitokselle suuntautuvan liikenteen määrä on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vähäistä. Rakentamisen aikana työmaaliikenne lisää kuitenkin alueen liikennemääriä hetkellisesti. Liikennemäärien kasvusta aiheutuvia melu-, turvallisuus- ja ympäristövaikutuksia ei voida alueen maankäyttö huomioiden pitää merkittävinä. Myös hankkeen edellyttämä luonnonvarojen käyttö on vähäistä.

Hankkeesta ei sen laajuus, laatu, ominaisuudet ja sijainti huomioiden aiheudu merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveydelle.

ELY-keskus katsoo, että vihreän vedyn tuotantolaitoksen vaikutukset eivät yksinään tai yhteisvaikutukset huomioon ottaen ole sellaisia, että hanke todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan YVA lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka olisivat rinnastettavissa YVA-lain liite 1 hankeluettelon hankkeisiin.

Yhteenveto

Kun suunniteltua hanketta arvioidaan kokonaisuutena ja huomioidaan sen ominaisuudet, sijoituspaikka ja alueen sietokyky sekä vaikutusten luonne, ei hankkeen toteuttaminen todennäköisesti aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. ELY-keskuksen suorittaman tarkastelun perusteella ei ole ilmennyt muuta erityistä tarvetta ympäristövaikutusten arviointimenettelylle.

YVA-menettelyn tarpeen harkinnassa on otettu huomioon hankealueen ympäristön herkkyys ja sietokyky. Hanke sijoittuu teollisuusalueelle ja etäälle asutuksesta. Liikennemäärien lisäykset ovat pieniä. Yhteisvaikutukset nykyisen toiminnan ja lähialueen muiden hankkeiden kanssa ovat todennäköisesti vähäiset. Hanketta ja sen tavoitteita voidaan pitää ympäristön ja etenkin ilmastomuutoksen hillitsemisen kannalta positiivisina.

Hanke edellyttää ympäristölupaa ja rakennuslupaa sekä turvallisuus- ja kemikaaliviraston lupaa. Laitoksen ja suurteollisuuspuiston välille rakennettavalle putkistolle tarvitaan myös mm. jakeluputkiston rakentamislupa sekä maantien- ja rautatien alituslupa. Toiminnasta aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan vähentää tehokkaasti ympäristöluvan määräyksillä ja noudattamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT). Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee aina selvittää tarkoin haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja ja pyrkiä toteuttamaan ne.

Harjavallan suurteollisuuspuiston viereen sijoitettavan vedyn tuotantolaitoksen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne eivät ole sellaisia, että laitoksen toimintaan yksinään tai osana suurteollisuuspuiston muuta toimintaa voisi aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Näin ollen hanke ei edellytä YVA-lain 3 §:n mukaista ympäristövaikutusten tapauskohtaista arviointimenettelyä.

Tämä päätös koskee hankkeesta vastaavan esittämän aineiston mukaista hanketta. Jos hanke muuttuu esitetystä merkittävästi, arvioidaan YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa tarvittaessa uudestaan.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

Hallintolaki (434/2003): 31 ja 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Harjavallan kaupungin verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta "Kemianteollisuus" - toimialan päätöksissä. Päätös lähetetään tiedoksi sähköisesti lausunnonantajille.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Asian on esitellyt ylitarkastaja Elinor Slotte ja ratkaissut yksikönpäällikkö Anu Lillunen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1. Hankealueen sijaintikartta
Liite 2. Valitusosoitus

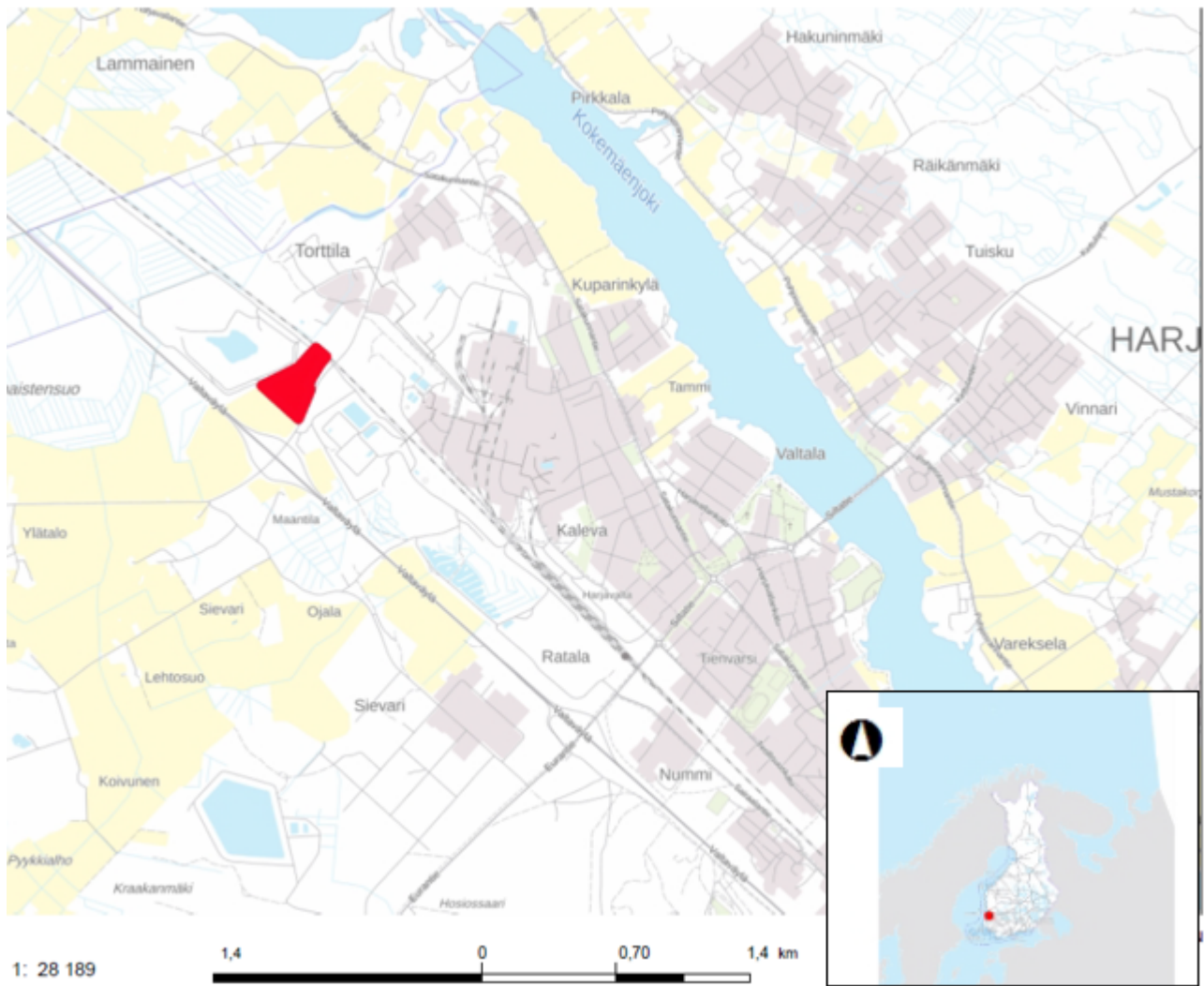
JAKELU

P2X Solutions Oy, saantitodistuksin, suoritemaksutta

TIEDOKSI

Harjavallan kaupunki
Harjavallan kaupungin ympäristöviranomaisen
Lausunnonantajat
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristölupavastuualue

Liite 1. HANKEALUEEN SIJAINTIKARTTA

Liite 2. VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Puhelin: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja VARELY/6158/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6158/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lillunen Anu 01.12.2021 12:09

Esittelijä Slotte Elinor 01.12.2021 12:00